

Szeged: aszálytól a sikerig

A szegedi Gabonakutató Nonprofit Kft. úgy döntött, hogy 2017 után idén is a hódmezővásárhelyi Hódagro Zrt. batidai telephelyén tartja meg a kalászosgabona-bemutatóját. Idén Szegeden, a Kecskés-telepen is össze lehetett volna hozni ezt a rendezvényt, ám egyes körülmények, például a nagy érdeklődés arra sarkallták a döntéshozókat, hogy ugyanoda menjenek, ahol már tartottak egy nagy sikerű rendezvényt tavaly. Meglehet, hogy ettől kissé elsikkad a bemutató szegedi jellege, és talán csak az egyiké válik a bemutatók sorában, viszont itt is meg tudták teremteni a követelményeknek megfelelő kísérleti feltételeket. A több, mint 300 résztvevőt Szarka Béla, a Gabonakutató Nonprofit Kft. ügyvezetője és Szabó Lajos házigazda, a Hódagro Zrt. vezérigazgatója köszöntötte.

A búzáról és a jövőjéről Pótsa Zsófia, a Magyar Gabonafeldolgozók, Takarmánygyártók és -kereskedők Szövetségének főtájkára adott mélyreható elemzést. Ami mindenek előtt az élre kívánkozik, és némi meglepetést is okoz, az az, hogy az évenkénti 5 millió tonnányi búzatermésünk iránt végig keresleti piac mutatkozott; olyan, hogy kínálat, pláne hosszú távon, nemigen fordult elő. Ebben nyilván része van annak, hogy a negyedszázad-

dal ezelőtti 1,2 millió hektáros vetésterület ma már 940-950 ezer hektár között váltakozik, tehát közel 300 ezer hektárral kevesebb területről takarítunk be őszi búzát. A keresleti piac kialakulásában közrejátszott továbbá az, hogy a hazai takarmánykereslet elmozdult korábbi holtpontról, így jelenleg mintegy 1,2 millió tonna búzát vesz meg a magyar takarmánygyártás. Összehasonlításképpen, ugyanez a piac jelenleg már csak 1 millió tonna kukori-

cára tart igényt, ami- ben az a szerencse, hogy a hazai kukorica könnyebben és jobban exportálható.

Az, hogy a takarmányipar bejelentkezett a búzáért, nem jelenti azt, hogy takarmánybúzát keresnének. Ennek az iparág- nak ugyanaz kell, mint a sütőiparnak: mini- mum 12,5 százalékos fehérjetartalmú búzát hajlandók megvásárol- ni. Szólni kell arról, hogy megjelent a hazai búzapiacra a visontai Viresol Kft., amely keményítőipari célra évi 250-500 ezer tonna búzára tart igényt, ami tovább növeli a keres- letet. Ez a Mészáros-vállalat olyan szereplő, amelyik venni akar, és meg is tudja adni az elvárt árat.

Az utóbbi időszakban a mennyiség és a minőség ellen- tétében célzottan a több takarmánybúza termelése irányába tartunk. Megszűnt az a korábbi helyzet, hogy vetettünk valami- t, és az időjárás dönthette el helyettünk, hogy abból a beta-

GK Csillag: a 10 éves átlagtermése 7,18 tonna

karításkor javító, malmi vagy takarmánybúza lesz. Tavaly már odáig jutottunk, hogy a búza vetésterületén fele-fele arányban osztozott az étkezési és a takarmánybúza. Valószí- nű, hogy ebben az évben a takarmánybúzáék javára válto- zott ez az arány. Kétség csak azért vetődhet fel, mert búza- minőségi térképet már 8 éve nem készítünk Magyarorszá- gon, így minden erre vonatko- zó kijelentés leginkább a tipp- lés kategóriába tartozik.

A mennyiség-minőség vita alakulásában alapvetően közre- játszik, hogy a minőségi búzá- kért csupán 1-2 ezer forintos többletet adnak tonnánként, miközben a takarmánybúzával 1 hektáron elért hozam akár 70-80 százalékkal felülmúlja az étkezésiét vagy a javítóét.

A magyar búza pillanatnyilag nem eladó minden áron. Ez azt jelenti, hogy a gazdáknak van ereje és tárolótere kivárni, amíg az általuk elvárt árat megfizeti a vevő. Másutt, korábban még 46 ezer forintról hallottam egy konkrét üzlet kapcsán, de Batidán már arról volt szó, hogy 48-50 ezer forintos tonnánkénti

GK Szilárd: kimagasló termőképesség, kiváló állóképesség

ár alatt ma ne nagyon nyúlkáljon senki a búza után. Sőt, az sem idegesíti a gazdákat, ha akár 1 millió tonna pihen a raktárakban, mert vevő ezúttal is jön majd – mint korábban minden évben. Természetesen jó lenne, ha olyan feltételek alakulnának ki, hogy az EU nyugat-európai országai nem Kanadától veszik a javító minőséget, hanem tőlünk, magyaroktól. Ez ugyan eléggé ábrándos elképzelés a mai viszonyok között, mert például a legnagyobb búzavevőknél, Olaszországban már nagyon markánsan jelen vannak a bolgárok, a románok és az ukránok is.

A szegedi búzafajtákról *Virágné Pintér Gabriella* kereskedelmi igazgató tartott ismeretetőt. Eszerint a szegedi fajták sorrendjét a GK Csillag vezeti, a Nébih hivatalos vetőmag-szaporításában 2017-ben ez a fajta a 2. helyen szerepelt. Ugyanezen a listán a GK Szilárd a hatodik, a GK Békés a nyolcadik, míg a GK Körös a 15. helyre volt jó.

A GK Csillag – a GK Békéssel egyetemben – a GOSZ VSZT kísérletekben ugyancsak elismerésre méltóan szerepelt az elmúlt 10 év során. Ezalatt a 10 év alatt a GK Csillag átlagtermése 7,18 tonna volt, míg

az átlagos fehérjetartalma 13,42 százalék, 31,47 százalékos átlagos sikérrel. A GK Békés ebben a ciklusban 6,34 tonnás átlagtermésre volt képes, a fehérjetartalma 14,19, míg a nedvessikér-tartalma 33,64 százalék volt.

A GK Arató 2016-ban kapott állami minősítést, és Szegeden arra számítanak, hogy rövid időn belül ez a fajta is az élbolyba kerül. A szegediek legújabb búzái közül kiemelke-

dik a korrelációtörő GK Bakony, amely egyszerre képes nagy termésre és kiváló minőségre. Kimondottan nagy termőképességű a GK Arató, de ennek szerényebb a minősége. A GK Bakony már több helyen bizonyított: Gyulatanán 9,6, Szarvason pedig 8,5 tonnás átlagtermést mutatott föl. A nagyüzemi eredmények szerint a GK Bakony a kiváló beltartalom mellett akár 10 tonnás átlagtermésre is képes.

Ha a szegedi fajták nyersfehérje-tartalmát vizsgáljuk, akkor is egészen kiemelkedő értékeket kapunk: a GK Szilárd 14,3, a GK Ígérlet 14,1 százalékkal szerepel ezen a listán, a GK Békés 15,9 százalékos nyersfehérje-tartalomra képes, a GK Pilis 14,2, a GK Futár pedig 14,7 százalékos nyersfehérje-tartalmat mutat. Azaz a szegedi búzák között nemcsak jó malmi és javító búzákat találhatók, hanem olya-

GK Bakony: korai érésű, szálkás, kimondottan nagy termőképességű

GK Körös: kiemelkedő télállóság, nagy ezerszem- és hektolitertömeg

GK Békés: a 10 éves kísérletben 14,19 százalékos nyersfehérje-tartalommal szerepelt

GK Bagó: malmi minőségre és nagy nyersfehérje-tartalomra képes szegedi búza

nok is, amelyek Európa legigényesebb tőzsdéjén, a bolognain is megállják a helyüket: ott 15 százalék nyersfehérje-tartalom az alapkövetelmény.

A batidai bemutatón is meglátszott az, ami az egész országra jellemző volt május végéig: Addig ugyanis 6 héten keresztül, április közepe óta nem nagyon esett érdemi mennyiségű csapadék. Azóta ez a helyzet megváltozott, többfelé is hatalmas záporok hullottak le hazánkban, és néhol meg is döntötték a búzaállományt. Éppen ezért *Cseuz László* osztályvezető nemcsak jó szárszilárdságuk, hanem az eső hiánya miatt is döntően álló-ringó búzákat tudott megmutatni a gyakorlati bemutatón.

AVAR LÁSZLÓ